

Bruxelles, 20.9.2019
COM(2019) 432 final

2019/0204 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul
Comitetului de asociere instituit prin Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei
asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și**

**Regatul Maroc, pe de altă parte, cu privire la schimbul de informații în vederea
evaluării impactului acordului sub forma unui schimb de scrisori de modificare a
acordului menționat**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului de asociere instituit prin Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte¹, în perspectiva adoptării preconizate a unei decizii privind schimbul de informații cu Marocul în vederea evaluării impactului acordului sub forma unui schimb de scrisori din 25 octombrie 2018 de modificare a acordului menționat².

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul de asociere UE-Maroc

Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte (denumit în continuare „acordul de asociere”) a instituit o zonă de liber schimb între Uniunea Europeană și Maroc, pe baza liberalizării reciproce a tarifelor în sectorul industriei, al agriculturii și al produselor pescărești. El stabilește o zonă de liber schimb care garantează Marocului un acces preferențial foarte extins la piața UE. Acordul a intrat în vigoare la 1 martie 2000.

Prin Decizia sa (UE) 2019/217 din 28 ianuarie 2019³, Consiliul a aprobat încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori dintre Uniunea Europeană și Regatul Maroc cu privire la modificarea protocoalelor nr. 1 și nr. 4 la Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte, scopul fiind acela de a extinde preferințele tarifare prevăzute în acordul de asociere la produsele origine din Sahara Occidentală.

2.2. Comitetul de asociere UE-Maroc

Comitetul de asociere UE-Maroc este un organism instituit prin acordul de asociere și este responsabil de punerea în aplicare a acordului. El are, de asemenea, putere de decizie în ceea ce privește gestionarea acordului. Comitetul de asociere își adoptă deciziile de comun acord între părți. Între sesiuni, acesta poate să ia decizii prin procedură scrisă dacă cele două părți convin astfel.

2.3. Actul avut în vedere pentru a fi adoptat de Comitetul de asociere UE-Maroc

Comitetul de asociere UE-Maroc trebuie să adopte o decizie privind modalitățile de evaluare a impactului acordului aprobat de Consiliu la 28 ianuarie 2019, în special în ceea ce privește dezvoltarea durabilă, mai ales beneficiile pentru populația în cauză și exploatarea resurselor naturale ale Saharei Occidentale (denumit în continuare „actul avut în vedere”). Adoptarea trebuie să intervină în termen de cel mult două luni de la intrarea în vigoare a acestui acord.

Scopul actului avut în vedere este să stabilească modalitățile de schimb de informații între părți, pentru a permite o evaluare a impactului extinderii preferințelor tarifare prevăzute de acordul de asociere la produsele origine din Sahara Occidentală.

Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți în conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din acord, care prevede următoarele: „Deciziile se adoptă prin acordul părților.

¹ JO L 70, 18.3.2000, p. 2.

² JO L 34, 6.2.2019, p. 4.

³ JO L 34, 6.2.2019, p. 1.

Deciziile sunt obligatorii pentru părți, care iau măsurile necesare pentru punerea lor în aplicare.”

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

De la intrarea în vigoare a acordului de asociere, preferințele comerciale prevăzute de acest acord au fost aplicate *de facto* produselor originare din Sahara Occidentală, un teritoriu neautonom. Prin hotărârea sa din 21 decembrie 2016 în cauza C-104/16 P⁴, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că acordul de asociere încheiat între Uniune și Maroc nu este aplicabil în Sahara Occidentală.

Practica aplicării *de facto* a preferințelor comerciale prevăzute în acordul de asociere și în protocoalele la acesta la produsele originare din Sahara Occidentală nu putea, așadar, să mai continue. Cu toate acestea, acordurile bilaterale dintre Uniunea Europeană și Maroc pot fi extinse la Sahara Occidentală în anumite condiții, cu condiția să existe un temei juridic adecvat.

La 29 mai 2017, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri cu scopul de a furniza un temei juridic pentru acordarea de preferințe pentru produsele originare din Sahara Occidentală și a adoptat directive de negociere. În 2017 au avut loc două runde de negocieri. Negociatorii-șefi au parafat textul proiectului de acord la 31 ianuarie 2018. Acordul a fost semnat de către părți la 25 octombrie 2018. La 28 ianuarie 2019, după aprobarea Parlamentului European, Consiliul a adoptat decizia privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori dintre Uniunea Europeană și Regatul Maroc cu privire la modificarea protocoalelor nr. 1 și nr. 4 la Acordul euro-mediteraneeen de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte, instituind astfel un temei juridic pentru acordarea acelorași preferințe tarifare pentru produsele originare din Sahara Occidentală precum cele pentru produsele originare din Maroc.

Modificarea protocoalelor în cauză la acordul de asociere permite, de asemenea, ca acordarea preferințelor tarifare ale Uniunii să se bazeze pe o evaluare a beneficiilor pentru populațiile locale și a respectării drepturilor omului.

După cum solicitase Consiliul în directivele sale de negociere adoptate la 29 mai 2017, serviciile Comisiei au evaluat impactul potențial al acordului asupra dezvoltării durabile, în special în ceea ce privește beneficiile pentru populațiile vizate și exploatarea resurselor naturale ale Saharei Occidentale (denumite în continuare „teritoriile în cauză”). Această evaluare se referă în special la fluxurile comerciale provenind din Sahara Occidentală și, în special, la produsele pescărești, produsele agricole și la fosfați. Ea se bazează pe o analiză a datelor disponibile din trecut, dar și pe o previziune pentru viitor. Această evaluare arată că acordarea preferințelor tarifare prevăzute de Acordul de asociere UE-Maroc a avut un impact pozitiv asupra populațiilor în cauză și că, în viitor, ea ar trebui să mențină sau chiar eventual să intensifice un asemenea efect. Evaluarea impactului este inclusă în raportul întocmit de serviciile Comisiei împreună cu Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) din 11 iunie 2018⁵ privind avantajele extinderii preferințelor tarifare la produsele originare din Sahara Occidentală pentru populația din Sahara Occidentală și privind consultarea acestei populații.

⁴ Hotărârea Curții de Justiție din 21 decembrie 2016, cauza Consiliul/Front Polisario, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

⁵ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei (SWD (2018) 346 final) care însoțește propunerea de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea

Pentru a asigura monitorizarea efectelor acordului asupra populațiilor în cauză și exploatarea resurselor naturale ale teritoriilor în cauză, acordul prevede în mod explicit un cadru și o procedură adecvate care să permită părților să evalueze, pe baza unui schimb periodic de informații, impactul acestuia în timpul implementării sale. Uniunea Europeană și Marocul au convenit să facă schimb reciproc de informații cel puțin o dată pe an în cadrul Comitetului de asociere instituit prin Acordul de asociere UE-Maroc. Scopul prezentei propuneri este tocmai de a stabili modalitățile specifice pentru acest exercițiu de evaluare prevăzut în acord, în vederea adoptării lor de către Comitetul de asociere.

Obiectul schimbului de informații corespunde obiectului raportului întocmit de serviciile Comisiei și SEAE menționat anterior.

În ceea ce privește impactul asupra economiei teritoriului, informațiile disponibile până în prezent privesc, în principal, agricultura și pescuitul, dar preferințele se referă la toate produsele; prin urmare, datele care urmează să facă obiectul schimbului vor putea evolua în funcție de evoluția activității în Sahara Occidentală. În plus, schimbul nu se axează exclusiv pe aspectele economice (beneficii în sens strict), ci trebuie să permită o evaluare mai amplă, care să includă aspecte precum dezvoltarea durabilă și impactul asupra exploatării resurselor naturale.

În plus față de schimbul de informații prevăzut în acord, Marocul a convenit să instituie un mecanism de colectare a datelor statistice privind exporturile de produse originare din Sahara Occidentală către UE, date care vor fi puse lunar la dispoziția Comisiei și a autorităților vamale ale statelor membre.

În sfârșit, termenul „reciproc” din acordul din 25 octombrie 2018 subliniază că schimbul nu este unilateral. Marocul va putea, prin urmare, să solicite Uniunii Europene informații privind producția și comerțul cu categorii specifice de produse care prezintă interes pentru Maroc, pe baza sistemelor de informații existente.

Prezenta propunere este coerentă cu politica comercială actuală. De asemenea, ea se conformează și obiectivelor generale ale politicii europene de vecinătate și ale politicii globale a Uniunii în ceea ce privește Marocul, care urmărește să consolideze un parteneriat privilegiat cu această țară, fără a aduce atingere rezultatului procedurii desfășurate de Organizația Națiunilor Unite cu privire la Sahara Occidentală.

4. TEMEIUL JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire *„a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului”*.

Noțiunea de *„acte cu efecte juridice”* include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Această noțiune include, de

Europeană și Regatul Maroc cu privire la modificarea protocoalelor nr. 1 și nr. 4 la Acordul euro-mediterranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte (COM (2018) 481 final).

asemenea, instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”⁶.

4.1.2. Aplicarea în cazul de față

Comitetul de asociere UE-Maroc este un organism instituit printr-un acord, în acest caz Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte.

Actul pe care Comitetul de asociere este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 83 din acord.

Actul avut în vedere nu completează și nici nu schimbă cadrul instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea în cazul de față

Obiectivul și conținutul actului avut în vedere se referă în principal la politica comercială comună.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 207 alineatul (3) și articolul 207 alineatul (4) primul paragraf din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 207 alineatul (4) primul paragraf din TFUE coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât decizia Comitetului de asociere va completa regulamentul de procedură al Comitetului de asociere, este oportun ca acesta să fie publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* după ce va fi adoptat.

⁶ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu (OIV), C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul
Comitetului de asociere instituit prin Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei
asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și
Regatul Maroc, pe de altă parte, cu privire la schimbul de informații în vederea
evaluării impactului acordului sub forma unui schimb de scrisori de modificare a
acordului menționat**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (3) și articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul euro-mediteraneean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte (denumit în continuare „acordul de asociere”) a fost încheiat în numele Uniunii prin Decizia 2000/204/CE, CECO⁷ a Consiliului și a Comisiei din 24 ianuarie 2000 și a intrat în vigoare la 1 martie 2000.
- (2) Prin Decizia sa (UE) 2019/217 din 28 ianuarie 2019, Consiliul a aprobat încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc cu privire la modificarea protocoalelor nr. 1 și nr. 4 la Acordul de asociere („modificarea protocoalelor nr. 1 și nr. 4”)⁸, scopul fiind acela de a extinde preferințele tarifare prevăzute în acordul de asociere la produsele originare din Sahara Occidentală.
- (3) În conformitate cu articolul 81 din acordul de asociere, se instituie un Comitet de asociere, care este responsabil de gestionarea acordului. În temeiul articolului 83 din acordul menționat, Comitetul de asociere are competența de a lua decizii pentru gestionarea acordului, precum și în domenii în care Consiliul de asociere i-a delegat competențele sale.
- (4) Comitetul de asociere, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a modificării protocoalelor nr. 1 și nr. 4, trebuie să adopte o decizie privind modalitățile de evaluare a impactului acestui acord, în special în ceea ce privește dezvoltarea durabilă, mai ales beneficiile pentru populațiile în cauză și exploatarea resurselor naturale ale Saharei Occidentale (denumite în continuare „teritoriile în cauză”).
- (5) Este necesar să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul Comitetului de asociere, întrucât decizia avută în vedere are caracter obligatoriu pentru Uniune.

⁷ JO L 70, 18.3.2000, p. 1.

⁸ JO L 34, 6.2.2019, p. 4.

- (6) Pentru a asigura monitorizarea efectelor acestui acord asupra populațiilor în cauză și exploatarea resurselor naturale ale teritoriilor în cauză, acordul prevede în mod explicit un cadru și o procedură adecvate care să permită părților să evalueze, pe baza unui schimb periodic de informații, impactul acestuia în timpul implementării sale. Uniunea Europeană și Marocul au convenit să facă schimb reciproc de informații cel puțin o dată pe an în cadrul Comitetului de asociere instituit prin Acordul de asociere UE-Maroc. Trebuie, așadar, stabilite modalitățile specifice ale acestui exercițiu de evaluare în vederea adoptării lor de către Comitetul de asociere.
- (7) Obiectul schimbului de informații corespunde obiectului raportului din 11 iunie 2018 întocmit de serviciile Comisiei împreună cu Serviciul European de Acțiune Externă privind avantajele extinderii preferințelor tarifare la produsele originare din Sahara Occidentală pentru populația din Sahara Occidentală și privind consultarea acestei populații⁹.
- (8) În ceea ce privește impactul asupra economiei teritoriului, informațiile disponibile până în prezent privesc, în principal, agricultura și pescuitul, dar preferințele se referă la toate produsele; prin urmare, datele care urmează să facă obiectul schimbului vor putea evolua în funcție de evoluția activității în Sahara Occidentală. În plus, schimbul nu se axează exclusiv pe aspectele economice (beneficii în sens strict), ci trebuie să permită o evaluare mai amplă, care să includă aspecte precum dezvoltarea durabilă și impactul asupra exploatarei resurselor naturale.
- (9) De asemenea, Marocul a convenit să instituie, separat, un mecanism de colectare a datelor statistice privind exporturile de produse originare din Sahara Occidentală către UE, date care vor fi puse lunar la dispoziția Comisiei și a autorităților vamale ale statelor membre.
- (10) Marocul va putea să solicite Uniunii Europene informații privind producția și comerțul cu categorii specifice de produse care prezintă interes pentru Maroc, pe baza sistemelor de informații existente,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul reuniunii Comitetului de asociere UE-Maroc instituit în temeiul articolului 81 din Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte, se bazează pe proiectul de decizie a Comitetului de asociere menționat, anexat la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează statelor membre și Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*

⁹ SWD(2018) 346 final.